

## دختر خردسال حافظ قرآن

**شناخت**

**دختر خردسال حافظ قرآن**

زلفه محمدی در سال ۱۳۹۸ در شهر تهران متولد شد. هنگامی که زلفه نواد بود، خانواده‌ی او در منزل از طریق برادری و با ضبط صوت به تلاوت قرآن گوش می‌دادند. به همین جهت از همان ابتدا زلفه با اهدافی روح‌بخش قرآن آشنا و مأیوس می‌شد.

کوتاه از ۳ سال دانست که توانست بخش سوره از جزء آخر قرآن را حفظ کند. هنگامی که پدر زلفه بلاکدی او را به قرآن مشاهده کرد، تصمیم گرفت با زلفه‌ی نوادها قرآن و تسبیح‌ها را بیارد. او را در حفظ قرآن یاری کند. سرانجام زلفه محمدی در سن سه‌گانه توسط حضرت امام حسین عسکری (ع) در تاریخ ۱۳۹۹/۹/۱۹ موفق شد در حدت ۳ سال در سن کوتاه از شش‌سالگی قرآن معجزه را بخورد.

کامل حفظ کند و از آن پس هر روزه خردسال قرآن حفظان کل قرآن در جهانباز فرار گرفت. زلفه محمدی برای حضور در مسابقات قرآن و اجرای برنامه‌های قرآنی به پیش‌تر شهرهای ایران و برخی کشورهای جهان سفر کرده است که برنامه‌های او مورد توجه بسیاری قرار گرفته است.

زلفه محمدی در سفری به انگلستان، برنامه‌های قرآنی خود را در آنجا در شهرهای مختلف انگلستان اجرا کرد که مورد توجه بسیاری از مسلمانان و غیرمسلمانان قرار گرفت و پس از استعفا که عطشان از استان دانشگاه اسلامی حیدرآباد در انگلستان از وی به عمل آورد، موفق به دریافت درجه دکتری شد.



او به راستی زوی مسلمانان و ایران انقلابی است.  
امیدواریم شما نیز زوی انقلابی شوید.

۱۹

### هدف‌ها

- ۱- آشنا کردن دانش‌آموزان با یک خردسال حافظ کل قرآن
- ۲- برانگیختن آنان به الگوگیری برای حفظ قرآن
- ۳- علاقه‌مند کردن دانش‌آموزان به حفظ برخی از سوره‌های قرآن.

### روش تدریس

- ۱- روخوانی متن درس توسط یکی از دانش‌آموزان
- ۲- توضیحات دبیر محترم درباره‌ی زندگی برخی از حافظان و قاریان کشور ایران
- ۳- خردسال‌ترین حافظ قرآن در جمهوری اسلامی ایران چه کسی بوده است؟
- ۴- بین قاریان، حافظان، مترجمان و مفسران قرآن چه تفاوت‌هایی وجود دارد؟

## نمونه موضوعات برای گفت و گوی بیش تر دانش آموزان

۱- چه عواملی باعث علاقه مندی و توجه خانم محمدی به حفظ قرآن شده

است؟

۲- نقش پدر و مادر خانم محمدی در تشویق او به حفظ قرآن چیست؟

۳- چگونه می توان آیات قرآن را حفظ کرد؟



## روش بررسی تکلیف انس با قرآن در خانه (قسمت ب)

ابتدا این تکلیف را به شیوه‌ای که در بخش کلیات و درس قبل توضیح داده شده است، بررسی می‌کنیم و سپس براساس آن، ارزش‌یابی مستمر مفاهیم را به روش گفته شده انجام می‌دهیم. با پرسش از دانش‌آموزان، علاوه بر این که توانایی آن‌ها را ارزیابی می‌کنیم و برایشان نمره در نظر می‌گیریم، ترجمه‌های انجام شده را نیز تصحیح می‌کنیم.

برخی نکات قابل ذکر در این جدول، به شرح زیرند.

### ۱- «فَاعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ»: پس بیمارز برای ما گناهان ما را و نگاهدار ما را از

عذاب آتش. توجه دارید که ترکیب «فَاعْفِرْ لَنَا» از اجزاء «فَ + إِعْفِرْ + لَ + نا» تشکیل شده است. دانش‌آموزان باید خوب این اجزا را بشناسند و معنا کنند. آن‌ها با ترکیب «قِنَا» در قنوت نماز آشنایی دارند؛ با وجود این، از آن جا که این ترکیب در قرآن کریم کاربرد زیادی ندارد، از آن‌ها خواسته نشده است که معنای آن را به‌خاطر بسپارند و لذا، ترجمه‌ی آن در کتاب نوشته شده است. همان‌طور که می‌دانید، یادگیری ترکیب‌هایی که در کتاب معنا شده‌اند، ضرورت ندارد و در ارزش‌یابی‌ها و به‌ویژه ارزش‌یابی پایانی، نباید از آن‌ها سؤال طرح کرد.

۲- وَ يَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ حَقٍّ: و می‌کشند پیامبران را به ناحق. به ضرورت وجود حرف «را» در ترجمه‌ی این عبارت توجه داشته باشید. به‌علاوه، اگر در این جا «بِغَيْرِ حَقٍّ» به صورت «به ناحق» معنا شود، مفهوم جمله روشن‌تر خواهد بود؛ هرچند که ترجمه به صورت «به‌غیر حق» نیز صحیح است.

۳- أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ: ایشان کسانی هستند که تباه شد اعمالشان در دنیا و آخرت. تباه شدن عمل در آخرت به این معناست که اعمال نیک افرادی که به کشتار پیامبران خدا و سایر انسان‌های عدالت‌گستر دست زده‌اند، در آخرت برای آن‌ها هیچ فایده‌ای نخواهد داشت. اما این که آیه می‌فرماید: «اعمال چنین افرادی در دنیا نیز تباه می‌شود»، شاید به این معناست که چنین افرادی حتی به مقاصد دنیوی خود نمی‌رسند و تلاش آنان در دنیا نیز بی‌نتیجه می‌ماند.



لَقَدْ اسْتَفْهَمُوا إِلَهَهُ وَالرَّسُولَ  
لَقَدْ كُنُوا فِيهِ كَالْبَعِثِ الْكَاذِبِينَ ﴿٢١﴾  
إِنَّ اللَّهَ اسْتَفْهَمَ آدَمَ وَنُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ  
لَقَدْ كَلَّمْنَا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ  
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢﴾  
يَا قَالِبِ الثَّرَىٰ عِيسَىٰ  
زِيٍّ إِلَىٰ لُدٍّ لَقَدْ مَا فِي نَفْسِكَ شَعْرًا  
فَلَقَّبْنَا لِسَانَ  
إِنَّكَ أَنتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٢٣﴾  
فَلَمَّا وَصَّلَ اللَّهُ إِلَيْكَ سَمِعْتَ لَهْفَ النَّاسِ  
وَاللَّهُ عَزِيزٌ عَلِيمٌ

آیات ۲۱ تا ۲۳ سوره آل عمران را از نور کتب و با آن بخوانید و کلمات را  
تکرار کنید.

اسماء بالعلوم من المشهورات الراضیه  
بسم الله الرحمن الرحیم

یوم لیل لیل لیلی ما عینک من عشر تحضرًا  
و ما عینک من سوره نوره لیل لیلی و یسمله انما نعینا  
و یحضر انما لیسلم  
و الله زود بالعباد ﴿٢٠﴾  
لَقَدْ اِنْ فَتَنَّا لَجِبُونَ اللَّهُ فَاليعون  
يَحِبُّنَّكَ اللَّهُ وَ يَفِيضُ لِحْمٌ لِيُونَنكُمْ  
وَاللَّهُ عَزِيزٌ رَحِيمٌ ﴿٢١﴾

### روش تدریس و تمرین قرائت



تدریس و تمرین، رفع اشکالات و تصحیح اشتباهات، تلفظ حروف خاص عربی، تکلیف و ارزش یابی این درس بر اساس روش کلی و مطابق درس‌های قبل انجام می‌شود.

### نکات خاص قرائت این درس

- ۱- تأکید بر بیان حروف مشدد به ویژه تشدیدهای متوالی و مواردی که بر اثر ادغام پیش می‌آید، و اتصال حرکت قبل از حروف ناخوانا به ساکن یا تشدید در ترکیب‌های تَوَدُّ، يُحَذِّرُكُمْ، فَاتَّبِعُونِي، ذُرِّيَّتَهُ، مُحَرَّرًا، وَ لَيْسَ الذَّكْرُ كَالْأُنْثَى، سَمَّيْتُهَا، ذُرِّيَّتَهَا، فَتَقَبَّلَهَا، كَفَّلَهَا زَكَرِيَّا.
- ۲- توجه به حالت وقف در کلمه‌ها و ترکیب‌های مُحَضَّرًا، نَفْسَهُ، بَعْضٌ، مُحَرَّرًا.
- ۳- موارد ادغام، اقلاب و اخفاء که ممکن است مورد سؤال باشند یا حروف مشدد را به وجود



## روش تدریس مفاهیم (کار در کلاس)



### جدول ۱ (کلمات)

**کار در کلاس**

تمرین اول: جدول زورا با استفاده از کلمات داده شده کامل نمائید و معنی کلمات معانی کلمات را به خاطر بسپارید.

دردانی می‌دهد - دوست می‌دارد - گمراهی - دوست می‌دارد - بنگر

کلمه	معنی	کلمه	معنی
لجج	خوب است	لجج	خوب است
لججوز	بازگشت	لججوز	بازگشت
الیموا	برود کند	الیموا	برود کند
لجج	می‌آید	لجج	می‌آید
استظفر	رنگ	استظفر	رنگ

در این جدول، ۷ کلمه از مجموع ۱۰ کلمه فعل است. کلمه‌هایی که معنای آن‌ها در بالای جدول آمده و کلمه‌های هم‌خانواده‌ی آن‌ها برای دانش‌آموزان آشنا می‌باشد و بر این اساس، تشخیص دادن معنای آن‌ها آسان است، به توضیح خاصی نیاز ندارند.

بسیاری از افعال به وسیله‌ی حرف اضافه - به خصوص حرف «باء» - متعدی می‌شوند؛ از آن جمله است «یأتی» به معنای «می‌آید» که به وسیله‌ی باء متعدی می‌شود و «یأتی... ب» به معنای «می‌آورد» است. توجه دارید که ممکن است میان فعل و حرف متعدی، فاصله بیفتد؛ مانند: «يَأْتِي اللّٰهُ بِقَوْمٍ» به معنای «خداوند قومی را می‌آورد».

تمرین ۲- ترکیب و عبارت‌های قرآنی را به کمک هم گروه خود معنی کنید.

ردیف	عبارت	معنی
۱	رَأَيْتَا عَشْرَةَ	
۲	تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ	
۳	تَجِدُ الْمُتَّبِعِينَ	
۴	فَاتَّبِعُونِ	
۵	فَلْيَطَّيِّرُوا مِرْضَاهُمْ	
۶	يَسْتَفْتِيكُمْ	
۷	فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ	
۸	تُحِبُّونَهُمْ	

تذکره: در آیه ۱-۲ از کلمه «تَجِدُ» استفاده می‌شود. در آیه ۳-۴ از کلمه «تَجِدُ» استفاده می‌شود. در آیه ۵-۶ از کلمه «تَجِدُ» استفاده می‌شود. در آیه ۷-۸ از کلمه «تَجِدُ» استفاده می‌شود.

## جدول ۲ (ترکیب‌ها)

به روش درس‌های قبل، این تمرین را دانش‌آموزان با نظارت دبیر محترم در کلاس انجام می‌دهند و تصحیح می‌کنند.

برخی نکات قابل ذکر در این جدول، به شرح زیرند.

**۱- تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ:** می‌یابد هر شخصی. در سال اول، کلمه‌ی «نَفْسٍ»، «خود» ترجمه شده است. این کلمه معنای واحدی دارد ولی به تناسب عبارت به شکل‌های «خود، شخص، نفس و ...» معنا می‌شود. همان‌طور که قبلاً نیز گفته شده، اگر کلمه‌ی بعد از «كُلُّ» مفرد باشد، بهتر است آن را «هر» معنا کنیم و اگر جمع باشد، بهتر است «همه» معنا شود.

**۲- فَاتَّبِعُونِي:** پس پیروی کنید مرا (از من). در کتاب دانش‌آموز آمده است که این ترکیب از «فَ+ اَتَّبِعُوا+ نَ+ ی» تشکیل شده است. همان‌طور که می‌دانید، حرف «ن» که در چنین ترکیب‌هایی قبل از ضمیر «ی» می‌آید، «نون و قایه» نامیده می‌شود؛ یعنی، نونی که از اشتباه شدن کلمه‌ی قبل از خود با کلمات دیگر جلوگیری می‌کند.

**۳- فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ:** پس به زودی می‌آورد خدا قومی را. همان‌طور که در جدول کلمه‌ها آمده، «يَأْتِي ... بِ» به معنای «می‌آورد» است.



**تمرین سوم** - لطفاً هر یک از ترجمه‌ها را مشخص کنید و ترجمه‌ی صحیح را بنویسید.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ	بگو اطاعت کنید خدا و پیامبر را.
عَلَىٰ مَا نَزَّلَ الْبُحْرَانُ الْمُنْتَهَىٰ كَمَا نَزَّلَ الْبُحْرَانُ عَلَىٰ مَا نَزَّلَ الْبُحْرَانُ	عَلَىٰ مَا نَزَّلَ الْبُحْرَانُ الْمُنْتَهَىٰ كَمَا نَزَّلَ الْبُحْرَانُ عَلَىٰ مَا نَزَّلَ الْبُحْرَانُ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي كَفَرُوا بِهَا	ای سرور! قطعاً خداوند را درستی کنید.
قُلْ مَنْ يَرْزُقُ الْفُلُوكَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالُوا مِنْهُ وَأَنْصَبُوا لَهُ نَدًىٰ وَأَنْصَبُوا لَهُ نَدًىٰ وَأَنْصَبُوا لَهُ نَدًىٰ	بگو چه کسی از آسمان باران را نازل می‌کند و آن را بر روی دریاها می‌ریزد؟

### جدول ۳ (مقایسه ترجمه صحیح)

این نوع تمرین در کتاب دوم نیز آمده است. برای حل کردن صحیح این جدول، هریک از عبارات قرآنی، کلمه به کلمه ترجمه و با ترجمه‌ی داده شده مقایسه می‌شود. به این ترتیب، خطاها مشخص و ترجمه‌ی صحیح و دقیق به کمک ترجمه‌ی داده شده، معلوم می‌شود. قسمت‌هایی که باید در ترجمه‌های ارائه شده اصلاح شوند به ترتیب عبارت‌اند از: اطاعت کنید، ای قوم من پیروی کنید، تو را برگزید، روزی می‌دهد.



#### جدول ۴ (نکته های ترجمه)

در تمرین های شماره ی ۴ درس های این کتاب، از این پس، نکته ای آموزنده برای انجام دادن ترجمه ی روان تر و روشن تر بیان می شود. گرچه توجه به این نکات بسیار مفید است ولی رعایت آن ها از طرف دانش آموزان الزامی نیست؛ زیرا ترجمه ی تحت اللفظی (کلمه به کلمه) برای آنان کافی است. در این درس، درباره ی آوردن فعل مضارع در ترجمه ها توضیحی داده شده است. خلاصه آن که فعل مضارع گاه به صورت التزامی و گاه به صورت اخباری به کار می رود. در فارسی، فعل شرط به صورت التزامی (بدون پیشوند «می») بیان می شود. ترجمه ی درست عبارت های قرآنی داده شده به ترتیب عبارت است از:

- ۱- برای قومی که فکر می کنند،
- ۲- و اگر صبر کنید...
- ۳- و هرکس ایمان آورد ... هدایت می کند...
- ۴- ایمان می آورند...
- ۵- و ... شاید رستگار شوید،
- ۶- و اگر ایمان آورید و تقوا پیشه کنید ...

## امتحان

**شناخت**

**امتحان**

ساعت امتحان بود. تپلی و سستی در درس خواندن اکثر دانش‌آموزان دیده می‌شد و اضطراب سرزایی و بی‌خوابی را گرفته بود. چه کنیم هر لحظه فکری به ذهن می‌آمد. آخر تصمیم خود را گرفتیم.

کتاب درسی را در کتبی می‌گذاشته و با طرقات تمام آن را طوری قرار دادیم که نه کسی حواس خود را به هنگام استفاده دچار مشکل بود. انعطاف‌پذیری امتحان آزمایش کردیم. نظم وارد کلاس شد و رنگ‌های سوال‌ها را تویج کرد. همه آمادگی امتحان بودند. اما ناگهان او بچه‌های کلاس را بافتگر کرد. آنوقت آن‌ها به سوی تخته می‌رفتند و آه‌های کوتاهی از کتاب بزرگ آلمانی را بر روی آن نوشتند.

**الف. تکلیف با آن‌ها**

چون روز به ما کرده و تنها یک کلام گفت: «آمین نور، در کتاب‌های امتحان را به دفتر بیاورید و به من تحویل بدهید. آنکه پیش چشمان مهربان ما از کلاس خارج شد. تو نتوانستی هوار، خاطر خدا را به یاد ما آورد و غمزه رفت. حالت عجیبی به من دست داد. من که از امتحان چیزی یاد نبودم. در در تمام هیچ چیز نتوانستم. چرا که صفت:



### هدفها

- ۱- آشنا کردن دانش‌آموزان با داستانی مربوط به یکی از آیات قرآن
- ۲- آشنا کردن آنان با «پیام قرآنی» پاک دامنی و توجه به نظارت دائمی خدا
- ۳- علاقه‌مند کردن آنان به داستان‌ها و پیام‌های قرآنی
- ۴- ایجاد انگیزه برای تلاش جهت حفظ و یادگیری آیهی «الَّذِينَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ

يُرِي».

### روش تدریس

- ۱- روخوانی متن درس به صورت انفرادی توسط هر یک از دانش‌آموزان

۲- ترجمه‌ی دانش‌آموزان و توضیحات دبیر محترم درباره‌ی عبارت «أَلَمْ يَعْلَمُوا بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ»

۳- گفت‌وگوی دانش‌آموزان درباره‌ی مفهوم جمله‌ی «خداوند همیشه ناظر ماست»

۴- چرا دانش‌آموزی که درس خود را آماده نکرده بود، در ورقه‌ی خود چیزی ننوشت؟

### نمونه موضوعات برای گفت‌وگوی بیش‌تر دانش‌آموزان

- ۱- آیا شما در شرایط دانش‌آموزی که در داستان به او اشاره شده است قرار گرفته‌اید؟ در چنین شرایطی، شما چه کاری انجام داده‌اید؟
- ۲- در شرایط مختلف زندگی، نظارت خداوند را چگونه به یاد می‌آورید؟

### منابع برای مراجعه

- ۱- شماره‌های مختلف مجله‌ی رشد آموزش قرآن.
- ۲- شماره‌های مختلف مجله‌ی بشارت.
- ۳- شماره‌های مختلف مجله‌ی گلستان قرآن.



## روش بررسی تکلیف انس با قرآن در خانه (قسمت ب)



به روش درس‌های قبل، ابتدا تکلیف دانش‌آموزان را بررسی می‌کنیم و سپس، با پرسش از ایشان، به ارزیابی نحوه‌ی خواندن عبارت‌ها و ترجمه‌ی آن‌ها می‌پردازیم. برخی نکات قابل ذکر در این جدول به شرح زیرند.

۱- **يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحَضَّرًا**: روزی که می‌یابد هر شخصی آنچه عمل کرد (کرده است) از کار خوب حاضر. در این عبارت، «ما»، «آنچه» معنا می‌شود. بیش‌تر افعال مفرد مؤنث غائب (مانند: عَمِلَتْ، قَالَتْ، جَاءَتْ) مانند مذکر آن‌ها (عَمِلَ، قَالَ، جَاءَ) معنا می‌شوند و در ترجمه هیچ تفاوتی با هم ندارند. توجه داشته باشید که «يَوْمَ»، «روزی که» معنا شده است. منظور از این عبارت، این است که در روز قیامت هر شخصی آنچه از اعمال خیر انجام داده است، نزد خود حاضر می‌بیند. البته همان‌طور که در آیه‌ی اول درس (آیه‌ی ۳۰ سوره‌ی آل عمران) مشاهده می‌کنید، بعد از این عبارت، عبارت «وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ» نیز آمده است؛ یعنی «آنچه از کارهای خوب و بد که انجام داده، نزد او حاضر است.»

۲- قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي: بگو اگر دوست دارید خدا را، پس پیروی کنید مرا. این آیهی شریف به نکتهی مهمی توجه می‌دهد و آن این که هرکس خدا را دوست دارد، باید از دستورات پیامبران الهی و به‌ویژه، پیامبر خاتم که کامل‌ترین دین خدا را آورده است، پیروی کند و دوست داشتن خدا به تنهایی کفایت نمی‌کند. به تعبیر دیگر، هرکس واقعاً خدا را دوست داشته باشد، از دستورات او و پیامبرش پیروی می‌کند.

۳- يُحِبُّكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ: تا دوست داشته باشد شما را خدا و بیامرزد برای شما گناهانتان را. این عبارت، جواب شرط عبارت قبلی است؛ یعنی، اگر خدا را دوست دارید، پس مرا پیروی کنید تا خدا نیز شما را دوست بدارد و گناهانتان را بیامرزد. این فعل (يُحِبُّ، به جای يُحِبُّ) جزای شرط است و علت مجزوم شدن آن نیز همین است. مجزوم شدن فعل «يَغْفِرُ» نیز به علت عطف شدن به فعل مجزوم قبل از خود (يُحِبُّ) است.

۴- قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ: گفت آن از نزد خداست. گوینده، حضرت مریم - علیها السلام - است که گفت آن (غذا و میوه‌ها) از نزد خدا برای او آمده است. همان‌طور که می‌دانید، «هُوَ» به دو صورت «او» یا «آن» معنا می‌شود که در این جا با توجه به مرجع ضمیر، «آن» معنا شده است. بدیهی است که ترجمه‌ی آن به هریک از دو شکل، صحیح است.

۵- إِنْ اللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ: قطعاً خدا روزی می‌دهد به هرکس که بخواهد بدون حساب. منظور از بدون حساب، این است که بسیار فراوان روزی می‌دهد یا این که چون روزی انسان‌ها مقدر و اندازه‌گیری شده است، این روزی‌های خاص، خارج از آن تقدیرات و افزون بر آن‌ها، از سوی خداوند عنایت می‌شوند.

## درس چهارم



آیات ۲۲۵ تا ۲۳۰ سوره آل عمران را از تراز کلمات کتب و با آن بخوانید و کلمات را تکرار کنید.

امروز با علم بین الملتها انضمام  
بیت اللہ الرحمن الرحیم

إِنَّمَا قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ إِتْلُوهَا خَاشِعِينَ

وَصَهَبَ بِهَا مِنَ الْمُتَنَزَّهَاتِ إِنَّهَا وَالْأَنْجَلُ وَالْمَلَكُ الْمَكِينُ

فَقَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي ذِكْرُكَ إِذْ لَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ مِّنْ قَبْلِكَ اللَّهُ يَخْتَلِفُ مَا يَشَاءُ

إِذَا نَحَرَ شَرُّهُمَا نَقَرَ لَهُمْ فَذُنَّ غَوِيًّا

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنزَلَ عَلَىكَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنزَلَ عَلَىكَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنزَلَ عَلَىكَ

وَرَسُولًا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكُمْ

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا مِّنَ الطُّغْيَانِ فَهَنَّبَهُ الطُّغْيَانُ فَاتَّبَعُوهُ فَسَبَّوهُ فَاذْبَحُوهُ بِأَمْرِ اللَّهِ

وَأَبْرَاهِيمَ إِذْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

وَأخْبِرِ النَّبِيَّ إِذْ قَالَ لِلَّهِ وَأَنْبِئْهُمْ بِمَا نَأْتِيهِمْ لَعَلَّ هُمْ يَتَّقُونَ

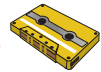
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنزَلَ عَلَىكَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنزَلَ عَلَىكَ

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنزَلَ عَلَىكَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنزَلَ عَلَىكَ

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنزَلَ عَلَىكَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنزَلَ عَلَىكَ

## روش تدریس و تمرین قرائت



تدریس و تمرین، رفع اشکالات و تصحیح اشتباهات، تلفظ حروف خاص عربی، تکلیف و ارزش یابی این درس براساس روش کلی و مطابق درس های قبل انجام می شود.

### نکات خاص قرائت این درس

۱- تأکید بر بیان حروف مشدّد، به ویژه تشدیدهای متوالی و مواردی که در اثر ادغام پیش می آید، و اتصال حرکت قبل از حروف ناخوانا به ساکن یا تشدید در ترکیب های **قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ، يُبَشِّرُكَ، كَذَلِكَ اللَّهُ، وَالتَّوْرَةَ، مِنَ الطِّينِ، كَهَيِّئَةِ الطَّيْرِ، أَحْيَى الْمَوْتَى، أَنْتَبِّحُكُمْ، تَدْخِرُونَ، يَدَيَّ، لِأَحِلَّ.**

۲- توجه به ناخوانا بودن «ی» پایه‌ی همزه در کلمه‌ی «أَبْرِي».

۳- توجه به حالت وقف بر کلمه‌ها و ترکیب‌های «مِنْهُ، كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ، مِنَ التَّوْرَةِ».

۴- موارد ادغام، اخفاء و اقلاب که ممکن است مورد سؤال باشند یا حروف مشدد را به وجود آورند: بِكَلِمَةٍ مِنْهُ، وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا، كَهَلَا وَ، وَلَدًا وَ، أَمْرًا فَاتَمَّا، كُنَّ فَيَكُونُ، بِبَايَةِ مَنْ رَبِّكُمْ، فَأَنْفُخُ، طَيْرًا بِإِذْنِ، لِأَيَّةٍ لَكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ، مُصَدِّقًا لِمَا، صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ.

۵- تأکید بر تلفظ صحیح حروف خاص عربی؛ در صورتی که مهارت روخوانی و روان‌خوانی دانش‌آموزان در حد مطلوب باشد. کلمات دارای حروف خاص عربی در این درس عبارت‌اند از: إِذْ، اسْمُهُ الْمَسِيحُ، عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ، مِنَ الصَّالِحِينَ، كَذَلِكَ اللَّهُ، إِذَا، قَضَى، يُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ، وَالْحِكْمَةَ، مِنَ الطِّينِ، كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ، طَيْرًا، بِإِذْنِ اللَّهِ، وَالْأَبْرَصَ، ذَلِكَ، مُصَدِّقًا، لِأَحَلِّ، بَعْضَ الَّذِي، حُرِّمَ، عَلَيْكُمْ، أَطِيعُونَ، فَاعْبُدُوهُ، هَذَا، صِرَاطٌ.

۶- خودداری از افراط و تکلف ورزیدن در تلفظ حروف.



## روش تدریس مفاهیم (کار در کلاس)



### جدول ۱ (کلمات)

**کار در کلاس**

این جدول را با استفاده از کلمات داده شده کامل کنید و معنی کلمات را بنویسید.

با - ترکیب - شکر - براد - رفته - خلق - گم - بران

طیر	یَسْتِرُّ	طیران	تَقْرِیْب
براده	لُکُوْر	اَرْم	جَمْع
اَصْاَر	اَخْلُقُ		
خود را بول دارد تا کند معروف صواب	لَحْنُ	ب	

در تکمیل این جدول، معنای «یُسْتِرُّ» و «اَخْلُقُ» به علت هم خانواده بودن با معنای داده شده در جدول شماره ۱، مشخص می‌شود. معنای کلمه‌ی «اَصْاَر» برای دانش‌آموزان آشناست و «لَحْنُ» را نیز در کتاب عربی خوانده‌اند و می‌شناسند. در این میان، تنها کلمه‌ی «طیر» و معنای آن باقی می‌ماند که آن هم مشخص می‌شود.

ترکیب «جَمْع ... ب» با «باء» متعدی شده و کلمه‌ی «جَمْعُ» به معنای «آدم» است.

تمرین ۲۰۰ ترکیب‌های عربی را به کمک هم گروه خود جدا کنید.

۱	إِنَّ اللَّهَ تَشْتَرِكُهُ
۲	كُلُّ مَنَ الْفَلْسَفِيَّيْنَ
۳	وَجَمَلُهُمْ بِهَاتِجٍ
۴	وَأَمَّا الْعَقْلُ بَيْنَ الطَّبَعِيْنَ
۵	لَمَّا كُنُوا طَبَعًا يَتَلَوْنَ
۶	عَلَى الْعَرَابِيِّينَ
۷	لَمَّا كُنُوا كَمَا كُنُوهُ

## جدول ۲ (ترکیب‌ها)

به روش درس‌های قبل، این تمرین را نیز دانش‌آموزان با نظارت دبیر محترم در کلاس انجام می‌دهند و تصحیح می‌کنند.

برخی نکات قابل ذکر در این جدول، به شرح زیرند.

**۱- وَ جِئْتُكُمْ بِأَيَّةٍ:** و آوردم برای شما نشانه‌ای (معجزه‌ای). همان‌طور که در جدول لغات آمده است، «جِئْتُ ... بِ» یعنی «آوردم». در این ترکیب نیز مانند ترکیب «يَأْتِي ... بِ»، فاعل یا مفعول بین فعل و حرف «بِ» فاصله می‌اندازند. توجه دارید که فعل «جِئْتُ» یعنی «آمدم» به کمک حرف «بِ» متعدی شده است. نکته‌ی دیگر این که فعل «جاء» یا سایر صیغه‌های آن (مانند جِئْتُ)، گاهی به صورت «آمد» و گاهی به صورت «آمد برای» ترجمه می‌شود که این را باید در جمله تشخیص داد.

خوب است بدانید که دو فعل «جاء» و «أتى» هم معنا هستند و هر دو نیز به کمک حرف «بِ» متعدی می‌شوند.

جاءَ : آمد، أتى : آمد	←	جاءَ بِ : آورد، أتى بِ : آورد
يَجِيءُ : می‌آید، يَأْتِي : می‌آید	←	يَجِيءُ بِ : می‌آورد، يَأْتِي بِ : می‌آورد

**۲- وَ إِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ:** و هنگامی که می آفرینی از گل. در جدول کلمه‌ها، «أَخْلُقُ» که فعل متکلم است معنا شده ولی در این عبارت، صیغه‌ی مخاطب همان فعل به کار رفته است. توجه دانش‌آموزان را به این نکته جلب کنید تا فعل «تَخْلُقُ» را صحیح معنا کنند.

**۳- فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي:** پس می‌شود پرنده‌ای به اجازه‌ی من. این موضوع که مربوط به حضرت عیسی - علیه السلام - است، در سوره‌ی آل عمران آیه‌ی ۴۹ (آیات درس) و سوره‌ی مائده آیه‌ی ۱۱۰ با اندکی تفاوت در الفاظ آمده است. این عبارت بخشی از آیه‌ی ۱۱۰ سوره‌ی مائده است. در هر دو آیه، به درست کردن پرنده‌ای از گل توسط حضرت عیسی - علیه السلام - و دمیدن در آن اشاره شده است و این که به اجازه‌ی خدا، این گل به پرنده‌ای واقعی و زنده تبدیل می‌شده است.

**۴- قَالَ الْخَوَارِجُونَ:** گفتند یاران نزدیک حضرت عیسی (ع). چون فاعل فعل (خَوَارِجُونَ) جمع است، فعل (قَالَ) نیز جمع معنا می‌شود. اگر دانش‌آموزان، فعل را به صورت مفرد معنا کنند، غلط محسوب نمی‌شود ولی باید شکل صحیح آن را به آنان تذکر داد.



### جدول ۳ (تکمیل جاهای خالی)

در این تمرین، عبارت قرآنی به طور ناقص آمده و از دانش آموزان خواسته شده است که آن را کامل کنند. برای آن که در آیات قرآنی اشتباهی پیش نیاید و از طرفی، آموزش تمرین برای ترجمه‌ی عبارت‌ها مفیدتر باشد، دو نکته رعایت شده است: اولاً، کلماتی که باید در جای خالی عبارت‌های قرآنی قرار گیرند، به گونه‌ای انتخاب شده‌اند که از نظر معنا شبیه به هم نیستند و در هر عبارت، فقط یکی از آن‌ها را می‌توان قرار داد. دوم این که ترجمه‌ی عبارت قرآنی ذکر شده است. به این ترتیب، روش صحیح حل این تمرین چنین است که دانش‌آموزان، عبارت قرآنی را کلمه به کلمه ترجمه می‌کنند و با معنای داده شده تطبیق می‌دهند. آن‌گاه، معنای کلماتی را که جای آن‌ها خالی است، استخراج می‌کنند. سپس، با توجه به این معنا، کلمه‌ی قرآنی را از بین کلمه‌های داده شده انتخاب می‌کنند. این تمرین، برای ترجمه‌ی عبارت‌های قرآنی و درک معنای کلمات بسیار مناسب است.

کلمات جا افتاده در عبارت‌های ۱ تا ۵ به ترتیب عبارت‌اند از: **بَيِّنَةٌ، كَمَلٌ، يَعْمَلُونَ، تَخْلُقُونَ،**

**خَلَقْتَهُ.**



#### جدول ۴ (کاربرد کلمه من)

در این تمرین، نمونه‌هایی از کاربرد کلمه‌ی «من» به معنای «بعضی از» ذکر شده است. این معنا برای کلمه‌ی «من» کاربرد فراوان دارد و بدون توجه به آن، بسیاری از جمله‌ها نامفهوم‌اند؛ مثلاً در عبارت پنجم همین تمرین، اگر «من» را «از» ترجمه کنیم، ترجمه‌ی عبارت چنین می‌شود: و از آن‌ها مؤمنان (اند) و بیش‌ترشان فاسقان‌اند که مفهوم روشنی ندارد، ولی ترجمه‌ی صحیح و روشن آن چنین است: بعضی از آن‌ها مؤمنان و بیش‌ترشان فاسقان‌اند؛ البته با توجه به نکته‌ی دیگری که در جای خود بیان شده، ترجمه‌ی صحیح‌تر و بهتر چنین است: بعضی از آن‌ها مؤمن و بیش‌تر ایشان فاسق‌اند. ترجمه‌ی سایر جمله‌ها عبارت است از:

- ۱- بعضی از شما کسانی هستند که دنیا را می‌خواهند (قصد و هدفش دنیاست).
  - ۲- پس بعضی از ایشان کسانی هستند که هدایت کرد خدا (آن‌ها را).
  - ۳- و بعضی از آن‌ها کسانی هستند که سزاوار است بر آن‌ها گمراهی (با توجه به اعمال زشتی که دارند گمراهی حق آن‌هاست).
  - ۴- و بعضی از مردم کسانی هستند که می‌گویند به خدا ایمان آوردیم.
- در عبارت‌های سوم و چهارم فعل‌های «حَقَّتْ» و «يَقُولُ» و ضمیر «ه» در «عليه» مفردند.

ولی با توجه به سیاق جمله و معنای آن که کلی است نه در مورد یک فرد، جمله‌ها به صورت جمع معنا می‌شوند. البته عبارت سوم را به این صورت نیز می‌توان ترجمه کرد: و از میان ایشان کسی است که سزاوار شد بر او گمراهی. به هر حال، در مورد این جمع و مفرد بودن هیچ توضیحی از دانش‌آموزان نمی‌خواهیم و هر کدام را ترجمه کنند، مورد قبول است.



## قرآن در جبهه

**پیدا**

کمی در دست دارند، آرام زمزمه می کنند. تنگناها، از او می رسد و در حضور او این وضعیت کاری لازمتر از خواندن قرآن پیدا می شود! انگهی به من می کنند و با لبخند می گویند: «قرآن به انسان آرامش می دهد و من در این شرایط به این نیرو و آرامش نیاز دارم». عاقبتی به خواندن قرآن ادامه می دهد و بعد قرآن را می رسد و در جبهه روی میخاستن می گذارد و همراه با بچه های آر بی، جی این داخل آنتار می شود.

باران گلوله های تانک، لوله به لوله تندتر می شود. آنگاه قلمبرضا را می بیند که با یک حرکت، خود را جلوی تانک بنشین می رسد و آن را هدف قرار می دهد و به آتش می کشد. با طرفه این تانک تقریباً جاده مسدود شده و در عرض چند دقیقه تعداد دیگری تانک متوقف می شود. فراد الله العزیز ان هر سو به گوش می رسد و بچه ها از خاکشوها سرزیر می شود...



۶۸

**شناخت**

قرآن در جبهه



پس از نماز صبح، در گروه های از خاکشوها، خودم را زها می کشم. هنوز چندساعت خسته ام نیمه باز است که صدای انفجاری فاشگرم می کند. بچه ها به سرعت در پشت خاکشوها سنگر می گیرند. ما کسین خود را مییم...

نورهای زهری دشمن در حال زدن تانک دشمن هستند. حلقه به حلقه، لوله به لوله انگشتی می شود. از یک سو نیروهای ما خسته هستند و به استراحت نیاز دارند و از سوی دیگر آرامش ما با نیروهای خودی قطع شده است و غیر از سلاح های سنگین ما تنها لاکتیک و آر بی، جی، اسلحه های دیگری نداریم. خاکشوها می تواند کتف جاده کاملاً بر نیروی تانکهای دشمن قرار دارد.

در چنین موقعیت خطری که بچه ها هر یک به کاری مشغول هستند با تعجب می بینم که قلمبرضا حالش بدون توجه به این همه جانور، در گولهای تنگه و بر حالی که قرآن

۶۷

### هدفها

- ۱- آشنا کردن دانش آموزان با نقش قرآن در فرهنگ دفاع مقدس
- ۲- آشنا کردن آنان با پیام قرآنی منزلت شهدا نزد خداوند
- ۳- علاقه مند کردن دانش آموزان به فرهنگ دفاع مقدس و نقش قرآن در آن
- ۴- ایجاد انگیزه در آنان برای تلاش جهت یادگیری داستان های قرآنی دفاع

مقدس.

### روش تدریس

- ۱- روخوانی متن درس توسط یکی از دانش آموزان



- ۲- توضیحات دبیر محترم درباره‌ی چگونگی آغاز دفاع مقدس
- ۳- بیان نقش قرآن کریم در دفاع مقدس و مانوس بودن رزمندگان با قرآن
- ۴- جمع‌خوانی پیام قرآنی و ترجمه‌ی تحت‌اللفظی آن توسط دانش‌آموزان
- ۵- توضیحاتی مختصر درباره‌ی تصاویر کتاب.

### نمونه موضوعات برای گفت و گوی بیش‌تر دانش‌آموزان

- ۱- رزمندگان در راه خدا چه جایگاهی نزد خداوند دارند؟
- ۲- چگونه رزمندگان اسلام در جریان دفاع مقدس پیروز شدند؟
- ۳- نوجوانان در دفاع مقدس چه نقشی داشتند؟

### منابع برای مراجعه

- ۱- فرهنگ جبهه، مهدی فهیمی، ناشر: دفتر پژوهش فرهنگ جبهه.
- ۲- تفسیر موضوعی نمونه، صفحات ۵۱۱ تا ۵۱۶. ناصر مکارم شیرازی، دفتر انتشارات اسلامی.





## روش بررسی تکلیف انس با قرآن در خانه (قسمت ب)

به روش درس‌های قبل، پس از بررسی تکلیف دانش‌آموزان، با پرسش از ایشان، نحوه‌ی خواندن عبارت‌ها و ترجمه‌ی آن‌ها را ارزیابی می‌کنیم. برخی نکات قابل ذکر در این عبارت‌ها به شرح زیرند.

۱- **إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ: هَنَّا كَامِي** که گفتند ملائکه (فرشتگان) ای مریم. چون فاعل فعل «قَالَتْ» - یعنی «مَلَائِكَةٌ» - جمع است، این فعل به صورت جمع (گفتند) معنا شده است.

۲- **إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ: قَطْعًا** خدا بشارت می‌دهد تو را به کلمه‌ای (حضرت عیسی (ع)) از او (خودش). همان‌طور که در پاورقی کتاب دانش‌آموز آمده است، منظور از «کلمه» حضرت عیسی (ع) است. ضمیر «ك» که مفرد مخاطب مؤنث است، به حضرت مریم برمی‌گردد. این ضمیر در جدول کلمات معنا نشده ولی معنای آن در این قسمت در کتاب دانش‌آموز آمده است. ترکیب «مِنْهُ» بهتر است به صورت «از خودش» معنا شود؛ این معنا، مفهوم جمله را بهتر روشن می‌کند.

۳- **وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ: و می‌آموزد او را (به او) کتاب و حکمت و تورات و انجیل را.** یعنی، خدا به حضرت عیسی (ع) می‌آموزد کتاب و ... را.

## درس پنجم



وَلَا تُبَدِّلْ بِعَفْسِكَ لُغَةً رَبَّكَ مِنْ دُونِ الْقَلَمِ  
فَبِأَنزِيلِنا فَعَقَلُوا الشَّهَادَةَ أَنَّا نَسْتَعْلِمُونَ ﴿٣٤﴾  
يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَحَارِبُونَ عِزَّ إِبْرَاهِيمَ  
وَمَا آتَيْنَا التَّوْرَةَ وَالْإِنجِيلَ إِلَّا مِنْ عِنْدِنا  
أَعْلَى لَعَلِّيَلُونَ ﴿٣٥﴾  
هَآ أَشْرَكْتُمْ بِنِعالِنا ما عَمِلْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ  
فَلِمَ تَحَارِبُونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ  
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾  
ما كان إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلا نَصْرَانِيًّا  
وَلكِنْ كانَ عَسِيًّا كُنَانِيًّا  
وَ ما كانَ مِنْ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣٧﴾  
إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ

درس پنجم

آیه ۳۴ تا ۳۷ سوره آل عمران و انوار قرآن کبیر و با ان معارفه و کلمات را  
تجارت معنی

آموزش معنی از کلمات قرآنی  
بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ هَآ أَشْرَكْتُمْ بِنِعالِنا  
وَ ما مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ  
وَإِنَّ اللَّهَ لَهُمُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٤﴾  
فَبِأَنزِيلِنا فَعَقَلُوا أَنَّهُ عَسِيًّا بِأَقْسَمِينَ ﴿٣٥﴾  
لِمَ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ  
لِحَارِبُوا إِنْ لَكُنْتمْ شِرْكًا بِنِعالِنا وَ بِنِعالِنا  
الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ لا أَسْرَفُوا بِهِمْ سَبْعًا

## روش تدریس و تمرین قرائت



تدریس و تمرین، رفع اشکالات و تصحیح اشتباهات، تلفظ حروف خاص عربی، تکلیف و ارزش‌یابی این درس براساس روش کلی و مطابق درس‌های قبل انجام می‌شود.

### نکات خاص قرائت این درس

۱- تأکید بر بیان حروف مشدّد به ویژه تشدیدهای متوالی و مواردی که در اثر ادغام پیش می‌آید، و اتصال حرکت قبل از حروف ناخوانا به ساکن یا تشدید در ترکیب‌های لا يَتَّخِذُ، فَعَقَلُوا أَشْهَدُوا، تُحَاجُونَ، أَنْزَلَتِ التَّوْرَةَ، يَهُودِيًّا، نَصْرَانِيًّا، أَوْلَى النَّاسِ، لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ، هَذا النَّبِيُّ، وَدَّتْ، وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ، يُضِلُّونَكُمْ، يُضِلُّونَ.

۲- توجه به ناخوانا بودن «و» پایه‌ی همزه در کلمه‌ی «هُوَ لَأَءَ».



۳- توجه به حالت وقف بر کلمه‌ها و ترکیب‌های «الْحَقُّ، بَعْدِهِ، عِلْمٌ، نَصْرَانِيًّا».

۴- موارد ادغام، اقلاب و اخفاء که ممکن است مورد سؤال باشند یا حرفی مشدد را به وجود آورند: عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ، سَوَاءٍ بَيْنَنَا، أَرْبَابًا مِّنْ، مِّنْ بَعْدِهِ، يَهُودِيًّا وَ، وَ لَكِنَّ كَانَ، حَنِيفًا مُّسْلِمًا، وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْ، أَنْفُسُهُمْ.

۵- تأکید بر تلفظ صحیح حروف خاص عربی؛ در صورتی که مهارت روخوانی و روان‌خوانی دانش‌آموزان در حد مطلوب باشد، کلمه‌های دارای حروف خاص عربی در این درس عبارت‌اند از: هَذَا، الْقِصَصُ الْحَقُّ، الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ، عَلِيمٌ، تَعَالَوْا، نَعْبُدُ، لَا يَتَّخِذُ، بَعْضُنَا، بَعْضًا، تُحَاجُّونَ، بَعْدِهِ، تَعْقِلُونَ، حَاجَجْتُمْ، عِلْمٌ، يَعْلَمُ، لَا تَعْلَمُونَ، نَصْرَانِيًّا، حَنِيفًا، لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ، هَذَا النَّبِيُّ، وَالَّذِينَ، طَائِفَةٌ، يُضِلُّونَكُمْ، مَا يُضِلُّونَ، مَا يَشْعُرُونَ، بِالْبَاطِلِ.

۶- پرهیز از تکلف و ورزیدن و افراط در تلفظ حروف.